

Postgebühr im Abonnement.
Poština plačana v gotovini.

**B
O
G
O
L
U
B**

**JANUAR
1944**

Franc Jelovšek: Rojstvo Gospodovo. Uršulinke — Ljubljana

DOBRE KNJIGE

Knjige Družbe sv. Mohorja za l. 1943. Družba je izdala letos štiri knjige za 20 lir — za ta mali denar kar bogata oddolžitvev. Najdragocenejša in res vsega zanimanja vredna knjiga je dr. p. Metoda Turnška: Pod vernim krovom. Na 95 straneh velike oblike obravnava in na drobno popisuje verske ljudske običaje med Slovenci, in sicer letos od adventa do posta. Tu pride vse na vrsto: zornice, Marijino popotovanje, pripravljanje jalslic, sveti večer s kajenjem in kropljenjem, obredno večerjo, polnočnico, koledniki, novoletni običaji itd. Vmes tudi razne ljudske navade ob praznovanju nekaterih svetnikov v tem času, kakor: sv. Barbare, sv. Miklavža, sv. Lucije, sv. Janeza Evangelista, nedolžnih otrok, sv. Antona itd. Knjiga nam odkriva mnogo starih, silno lepih običajev, ki so se deloma že popolnoma opustili in pozabili, deloma pa močno okrnili in so se ohranili le še v nekaterih krajih. Iz teh običajev se vidi, kako tesno povezano so živeli naši predniki s cerkvenim liturgičnim življenjem. Običaji so velikanskega vzgojnega pomena — seveda, ako se ne gleda pri njih samo na zunanost, temveč da se vrše resno, pobožno in spodbudno. Ob branju teh običajev čutimo, kako je ob silni materializaciji današnjih časov, ko se gleda samo na zaslužek in pridobivanje in na nič drugega, postalo naše družinsko življenje pusto in dolgočasno. V starih časih pa je vsak praznik prinesel v družino toliko ljubke razgibanosti, toliko nežne poezije, da občutiš kar domotožje, ako prebiraš to knjigo. Zavedamo se, da voda ne more teči nazaj in da se je proti času težko boriti, toda vendar bi se marsikateri običaji zopet dali poživiti in uvesti v družinsko in vaško življenje. Pisatelj pa smo res hvaležni, da nam je rešil te častitljive starine pred popolno pogubo. — »*Quo vadis*« je drugi del

napetega zgodovinskega romana, ki ga je spisal poljski pisatelj Sienkiewicz. To je svetovno znana povest, prevedena že skoraj v vse jezike in tudi že Slovencem dolgo znana. — Slovenske večernice: zv. 94 prinaša štiri krajše, lepe povestice, ki jih bodo naročniki radi prebrali. Spisali so jih: Ksaver Meško ter najmlajši pisatelj: Jože Dular, Emilijan Cevc in Stanko Janežič. — Koledar za l. 1944. je zelo skromen po obliki in vsebini. Poleg običajnega koledarskega dela, ki obsega skoraj polovico knjige, prinaša še izvlečke iz važnih nagovorov sv. očeta v preteklem letu, opis spravni in zadostilnih pobožnosti v ljubljanski škofiji, v krajših člankih pa o 60-letnici škofa dr. Gregorija Rožmana, o zlatomašniku Finžgarju, o sedemdesetletnici pisatelja Ksaverja Meška, o šestdesetletnici pisatelja Ivana Preglja ter o smrti stoletnice velikega jezikoslovca Jerneja Kopitarja. Za prihodnje leto obeta Družba koledar v stari, lepi in bogati obliki. Naročnina se je zaradi vedno večjih stroškov morala zvišati na 30 lir, kar pa naj nikogar ne ovira, da ne bi ostal v teh, tudi za Družbo zelo težkih časih sv. Mohorju zvest.

Sv. Nikolaj, prosí za nas. Zložil dr. Fr. Kimovec. Učinkovita skladba, kjer se spretno menjavata enoglasje in zbor. Težkoč nobenih ter bo pesem izvajal lahko tudi manj izvežban zbor. Prirejena je na eni strani za moški, na drugi za mešani zbor. Uporabljati je mogoče sklad-

bo tudi za sv. Petra in sveto Katarino, ki je zanju pripisano primerno besedilo. Na podoben način bi se dalo privediti tudi za druge svetnike. Stane 2.50 lire, pri skladatelju 1.90 lire.

»**Krizanteme**«. Lepo berivo, razdeljeno na 30 dni, je zbral župnik Vinko Lovšin za mesec november, ki je izbran, da pomagamo prav posebno dušam v vicah. »Krizanteme« je naslov teh kratkih navodil in premišljevanj, ki jih vsebuje salezijanska knjižica št. 237—238.

Krizanteme, vsesvetke, ki z njimi lepšamo grobove, so podoba naše ljubezni do rajnih. Položimo duhovni šopek krizantem (molitev, žrtev, odpustkov, dobrih del, svetih maš) tudi na grobove tistih naših ljudi, ki njih trupla trohne po hostah, gozdovih, globinah in divjih prepadih. Prebirajmo knjižico »Krizanteme«. Vsebina je mikavna, nova in taka, da vsak dan od druge strani zagradi naše srce.

»Zbirajmo zaklade dobrih del za verne duše — in po vernih dušah — zasel!«

Kaj bi dal ženinu, kaj nevesti za darilo, da bi ne bilo ne predrago, pa tudi ne preskromno? - Pojdi v Ljudsko knjigarno pa naroči knjigo z naslovom: »*O t r o k*«. Spisal jo je prelat J. Volc, ko je bil še župnik. — Knjiga je vsebinsko in jezikovno odlična, predvsem pa koristna, kar potrebna vsem, ki imajo opravka z vzgojo otrok. Opozarjamo na to važno knjigo, ker je mnogo mlajših zakoncev, ki je še poznajo ne, pa bi jim morala biti v družinski knjižnici prva za sv. pismom in za dobrim molitvenikom.

Odpustki za januar 1944

1. Sobota, prva v m. Novo leto. P. o. vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo na čast Brezmadežni, da zadostujejo za njej storjena razžaljenja (pod nav. pogoji); 2. čl. br. Srca M.; 3. čl. družbe kršč. družin; 4. kakor 16. dan.

2. Nedelja, prva v m. Ime Jezusovo. Čl. br. r. v. tri p. o.: a) če v br. c. molijo p. n. sv. o.; b) če v br. c. nekaj časa pobožno molijo pred izp. sv. R. T.; c) če so pri mes. procesiji.

— P. o.: 1. čl. br. sv. S. J.; 2. tem, ki nosijo viš. škap.; 3. ta dan ali v osmini vsem, ki prejmejo sv. z., so pri sv. maši in molijo p. n. sv. o. — (Nedeljska sv. maša zadostuje.) 4. Istim, kakor 16. dan.

5. Sreda, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo n. č. sv. Jožefu, prejmejo sv. o. in molijo p. n. sv. očeta.

6. Četrtek, prvi v m. Sveti Trije kralji. P. o.: 1. čl. br.

Slovenskim družinam

L. 1944 se začne v soboto in stoji v znamenju brezmadežnega Srca Marijinega, ki je jamstvo miru in lepše, Bogu in njegovim zapovedim zveste bodočnosti.

S prvim dnem novega leta začnimo novo vrsto petih prvih sobot in s pobožnim svetim obhajilom dajmo Marijinemu Srcu častno zadoščenje. Ne nehajmo z zadoščevanjem, ker tudi žalitve še niso prenehale.

Slovenske družine se med to novo zadostilno pobožnostjo pripravite na posvetitev brezmadežnemu Srcu Marijinemu in jo ob primernem času z vso resnobo in otroško vdanostjo izvršite. Dajte Srcu božjemu in Srcu Vaše Matere častno mesto v Vaših domovih in v Vaših dušah.

Storite to, da bo tako v Vaših družinah in po družinah v vsem našem narodu zmagalo brezmadežno Srce Marijino, potem bomo vredni njenega usmiljenja in bo mogla izpolniti svojo obljubo, »da bo tudi nam zasijala spet doba miru«. Božji blagoslov bodi po Mariji nad Vami vsemi.

V Ljubljani, 6. novembra 1943.

+ Gregorius Božman

škof ljubljanski.

Stiske našega naroda še trajajo in se bodo morda še povečale, če se ne bomo komunizmu, največji krivi veri vseh časov, enodušno vsi, ki verujemo v Boga in njegovo Cerkev, z vsemi silami postavili v bran. To je dokaz, kako veliki grehi so se v teku desetletij zajedli v naše ljudstvo, da je treba zanje zadoštovati s tako silnim trpljenjem in potoki nedolžno prelite krvi. Nikdar nismo verjeli, kako nekaj strašnega je greh v božjih očeh. Zato smo sami lahkomišelnost grešili pa še drugih grehov zagovarjali, ali vsaj molčali, ko bi morali govoriti.

Greha pa je še vedno toliko med nami. Sovraštva do Boga in bližnjega, umorov, ropov, požigov. Če ne bomo z nenehno molitvijo in pokoro zadoščevali Bogu, potem bodo postali in ostali prav ti grehi naša najhujša neprosto-voljna pokora, ki nas bo dušno in telesno uničila.

Zavedajmo se, da danes bije naš narod smrtni boj za svoj obstoj in svoje

življenje. Velikanska zadeva. Zato tudi potrebuje velikanske molitve in velikan-skih žrtev pred Bogom.

Ubočajmo torej svojega nadpastirja: nadaljujmo z zadostilnimi sobotami v čast brezmadežnemu Srcu Marijinemu toliko časa, dokler s svojimi molitvami in pokoro ne prisilimo božje ljubezni, da odvrne od nas strašne šibe, ki nas tepe. Vztrajna molitev, polna vere in zaupa-nja, je vsemogočen pripomoček, pred katerim klone tudi Bog. Zlasti še, če te naše molitve podpira naša nebeška Mati s svojo mogočno priprošnjo.

Naj nas vse najde novoletni praznik, ki bo letos na prvo soboto, pred obhajilno mizo in pred podobno brezmadežnega Srca Marijinega. Naj ne bo letos verne družine, ki se ne bi v domačem prazniku posvetila Marijinemu Srcu, posvetila ne samo z besedo, temveč s celim svojim življenjem s tem, da ga popolnoma postavi na temelj božjih zapovedi.

Njegov klīc

Odpeli so svetonočni zvonovi tisto večnolepo staro pesem o ljubezni in miru. Trudna srca se radostijo, obrazi, sicer mrki in zlovoljni, so se razjasnili, za hip je bil ves svet spet lep in bližnji

Božični angel. Gotska freska okrog l. 1500.
Križna gora pri Škofji Loki.

dober človek. Želeli smo, da bi bila ta noč ljubezni in miru vedno pri nas. Zakaj zdi se nam, da je tako lepo le enkrat v letu, da tako hitro mine, ko zasije jutranje sonce in nas čaka vedno isti, neizprosni dan dela in trpljenja.

In vzrok? Zato ker se le enkrat na leto nasmehne Jezušček v jaslicah med nami, je kot revež z reveži in nam daje od svoje polnosti. Morda boste modrovali še dalje: potem pa nas vse leto gleda z nebes, kako delamo in trpimo, dokler ne končamo romanja. Toda kdor bi tako mislil, bi se varal, neizmerno varal. Zakaj tak bi ne poznal Jezusa, ne samo kot betlehemske Dete, ampak velikega, odraslega Jezusa, ki uči in hodi med svojimi in ki umre na križu. Ta bi ne poznal Njegovega božjega Srca, ki noče le ene same noči ljubezni, ne, ki bi rado dajalo vsem in vekomaj. Od jaslīc do križa je dajalo in od križa do danes daje. Le da Ga mi ne poznamo, ali pa premalo. Od križa do danes nas kliče: »Pridite k meni vsi, ki ste obteženi, in jaz vas bom poživil!«

Gospod pa je postavil en sam pogoj za srečo na tem in onem svetu. »Spolnuj zapovedi!« Prva in največja zapoved pa je: »Ljubi svojega Boga z vsem srcem, vso dušo in vsem mišljenjem!« To pa vemo, boste mislili, tega je že davno, kar smo se učili. Kaj nam praviš te besede!? A v tem je poglobitvena napaka, da nismo srečni: vemo za Njegove zapovedi, na pamet jih lahko povemo, a da bi jih spolnjevali, hm, še na misel nam ne pride. Gospod pa zatrjuje po evangelistu, da ne bo dosegel nebes tisti, ki samo pravi: Gospod, Gospod! ampak kdor bo spolnjeval Njegove zapovedi. In naša ljubezen do Boga? Nismo le premnogokrat godrnjali: glejte, pravični trpe, kje je Bog? ali: Bog nas je pozabil, trpljenje nam pošilja vse dni itd. Svete Cerkve, skrivnostnega telesa, ki mu je glava Kristus, nismo poslušali, češ farji so farji in vsak dela

zase... Ali pa: Kaj nam bodo govorili, mi smo doktorji, profesorji... saj vemo sami... Ali pa: Vera je lepa stvar, a življenje je drugo. Nekega dne smo se spomnili, da je pokorščina sv. očetu otročja stvar. Veselili smo se skrivaj, da preganjajo služabnike Gospodove brezbožniki, itd. itd. Je mar to ljubezen do Boga, ki vedno za nas skrbi in ki se brez Njegove volje še nikomur ne skrivi las na glavi? On je videl vse to, pa nas ni udaril. Potrpežljivo čaka v tabernaklju, da se spomnimo Njegovih zapovedi, da pademo na kolena pred Njim in da nam odpusti.

Druga zapoved pa je prvi podobna. »Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!« O, bi li sirote trpele, brat moril brata, človek človeku gñenil vsak trenutek tega itak kratkega življenja, ako bi poslušali Njegov klic? V sveti noči smo čutili blaženost in neizrekljivo lepoto Njegove ljubezni, da bi pa pomislili, da lahko z Njim živimo in dajemo tudi mi drugim podobno osrečujočo ljubezen, ne, tega pa ne! Ako mi kdo napravi uslugo, ne terja denarja, ne zmerja, ne gleda po strani, mi daje čutiti, da sem mu ljub, o tedaj se veselim v svojem srcu, jasno se zavedam sreče, ki mi jo daje. Da bi pa komu sam to napravil?...

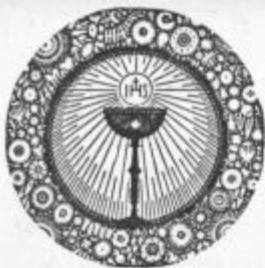
Slaje je dajati kot prejemati. Gospod ve natanko, kaj moramo storiti, da bomo srečni. »Svoj mir vam dam, svoj mir vam zapustim!« je obljubil pri zadnji večerji. Da, svetonočni zvonovi bodo pritrkavali vsak dan v naših srcih, ako bomo živeli kot On hoče. Nismo Njegovi, ako nimamo ljubezni. Ne biti Njegov, to pomeni, biti nerabna stvar. Gospod je sam zatrdil, da se bomo le po ljubezni ločili od drugih. Dal nam je zgled, posnemajmo Ga. Tedaj bo vsako trpljenje sladko in življenje bo pesem. Lepša kot svetonočna, ki jo slišimo z ušesi le enkrat na leto, Njegova pesem pa vedno doni v srcu.

Utihnili so božični zvonovi. Naj nam bodo Jezusov klic in rodimo se znova, kot se spominjamo njegovega rojstva. Odmrmo grehu in podarimo mu svoje srce. Zakaj ljudje so obdarovali drug drugega, mi pa bi ne imeli ničesar zanj?

Ljudje so dobri včasih, on pa je vekomaj dober. »Zakaj Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel večno življenje.« (Jan 3, 16-17.) Tako uči Gospod Jezus, in on je »pot, življenje in resnica«.

Božični angel. Gotska freska okrog l. 1500. Križna gora.

Sveta hostija — moj božič

Sveta hostija — moj božič!
Tabernakelj — hlevček borni,
kjer počiva Bog pokorni;
tisto živo rajsko Dete,
ki je v jaslih izpolnilo
vse usmiljene obete.

Sveta hostija — moj božič,
ko v ponižnosti globoki
Dete v posvečeni roki
nad oltarjem občudujem,
z angeli mu pojem slavo,
se s pastirčki mu darujem.

Sveta hostija — moj božič,
pravi božič betlehemeski,
lepši kot vsak praznik zemski,
božič, poln ljubeznj svete,
ko Marija mi prinese
v hostiji božično Dete.

M. Elizabeta, O. S. U.

Janez Filipič:

Za praznik sv. Družine

I.

Znano je, kako veliko skrb posvečujejo po vrsti zadnji papeži in zlasti še sedanji sv. oče Pij XII. družinskemu življenju. Kakor kliče v zasebnih avdiencah očetom in materam — posebej še novoporočencem — v spomin njihove dolžnosti, tako ne neha opozarjati tudi vladarje in vodnike narodov na veliko važnost družin.

Kako uvaževanja vredna je v tem oziru njegova beseda, ki jo je naslovil med drugim ob petindvajsetletni obletnici svojega škofovskega posvečenja (na predvečer praznika vnebohoda 1942) na vladarje držav, rekoč: » — — — Družina je sveta, ni samo zibelka otrok, ampak tudi zibelka naroda, njegove moči in njegove slave. Nikar odtujiti družine od njenega visokega namena, ki ga ji je bil določil Bog. Bog hoče, da mož in žena v zvestem izpolnjevanju svojih zakon-

skih in družinskih dolžnosti predajata ob domačem ognjišču baklo telesnega in z njim duhovnega in naravnega življenja novim rodovom. Naj v družini pod varstvom staršev rastejo ljudje odkritega značaja in pravih zmožnosti, bodoči in dragoceni neomadeževani člani človeške družbe, možati v veselih in žalostnih preizkušnjah, pokorni oblasti in Bogu. — Taka je volja Stvarnikova. Naj ne postane družina in z njo šola le predvor bojišča; storite, da otroci ne bodo pogrešali budnega telesnega in duhovnega varstva svojih staršev, ne dopustite, da bi dohodki in premoženje družine usahnili! — — Če vam je pri srcu bodočnost človeštva, če vaša vest pred Bogom še kaj da na to, kar pomenita besedi oče in mati, na to, kar je resnična sreča vaših otrok, potem ne motite družine, temveč ji pustite, da vrši svoje delo v miru.«

II.

Podobno kot Piju XII. je pri srcu sodobna družina tudi našemu nadpastirju škofu dr. Gregoriju Rožmanu. Saj podaja leto za letom v svojih navodilih, pridigah in pastirskih listih zdravilne pripomočke za ohranitev in okrepitev družinskega življenja. V času javnih nezdod se poteguje v posebnih pastirskih listih za pomoč bednim družinam. Koliko potov je storil in koliko prošenj priporočil v času raznih internacij za premoške družinske člane, zlasti družinske očete! Kako vneto priporoča dušnim pastirjem tako imenovane hišne obiske za spoznanje in ozdravljanje družinskih ran.

Kot posebno izdaten pripomoček za obrambo krščanskih družin pa smatra še prav posebno bratovščino svete Družine.

Leta 1932. je objavil v Škofijskem listu duhovnikom in vernikom obsežno navodilo, kako naj se ta bratovščina, ki jo je bil že leta 1894. vpeljal v našo škofijo knezoškof dr. Jakob Missia, na novo poživlji. V tem navodilu je zapisal: »Poživimo spet bratovščino svete Družine! Vpeljimo jo, kjer še ni vpeljana! Ob času Kristusovem sta zakon in družina tako propadla, da se je zdelo: Za nju ni več rešitve. Zgled sv. Družine nazareške ju je ozdravil. In v naših dneh? Ali ne gledamo, kako naglo gine lepo družinsko življenje! Spoštovanje otrok do avtoritete se grozeče ruši, samopašnost in razbrzdanost mladine kot plaz narašča, zakonska zvestoba se več ne spoštuje, najsvetejše roditeljske dolžnosti se zanemarjajo, družinski naraščaj se ugonablja, zato pa sili beda vsepovsod celo v prej premožne domove, nezadovoljnost se polasča vseh slojev; popeljimo spet naše družine pred sliko svete Družine, da se tam uči, kje je še najti srečo in mir, zadovoljnost in edinstvo krščanske ljubezni — — —«

In po letu 1932. ne mine nobeno leto, da ne bi naš vladika zopet in zopet s toplimi besedami priporočal v posebnem vsakoletnem naročilu v Škofijskem listu te bratovščine duhovnikom in vernikom. Njo smatra po lastnih besedah v obsto-

9. jan.: Sv. Družina. Slovenska kmetska slikarija na steklu.

ječih razmerah kot »našo najvažnejšo bratovščino« — kot »najboljšo obrambo zoper prodirajoče novo poganstvo« — kot oporo za uvedbo KA in podvig vseh drugih verskih organizacij«. Zato naroča arhidiakonom in dekanom, da posvete ob svojih vizitacijah ustanovitvi in pravilnemu vodstvu te bratovščine posebno pozornost. Zahteva tudi od dušnih pastirjev, da mu vsako leto sporoče število članov te bratovščine. Z neko otožnostjo, da ne rečem upravičeno pritožbo, je pa ob 10-letnici svojega prvega poziva za bratovščino svete Družine moral zapisati lansko leto v Škofijskem listu (1942, stran 55) besede: »— — — Tisočero gorje bi nam bilo prihranjeno, zabranjen in odstranjen bič, ki je padal vsekrižem po slovenskem hrbtu, ko bi se bili res člani naših družin po mestih in selih vsaj v pretežni večini zbirali večer za večerom pred podobo nazareške Družine in snovali urejeno družinsko življenje, ki se ne da voditi prevratnim nagonom, maščevalnim težnjam, samoljubnim nagnjenjem,

ampak si prizadeva izoblikovati v človeku božjo podobo. Ali nam bo ta bridka skušnja dovolj krepak nauk, da ne bo naših družin z dobrim duhom napolnila in v dobrem duhu ohranila ne prosvetljenost, ne gospodarski napredek, ne politična moč, ampak le blagoslov skromne, a vsemu človeštvu za zgled postavljene svete nazareške Družine.« —

III.

Skrajni čas je, da upoštevamo ta navodila našega nadpastirja. Vpeljimo v vsako družino, v vsako župnijo bratovščino svete Družine. Postavimo na vidno mesto v vsakem domu, v vsaki cerkvi podobo svete Družine. Saj se nameni bratovščine svete Družine tako lepo tudi ujemajo z naročilom Matere božje v Fatimi. Tam nam je posebej priporočila kot rešilni pripomoček za stiske sedanjih dni molitev svetega rožnega venca. Pravila bratovščine svete Družine pa med drugim isto tako posebej priporočajo, da bi se vsi družinski člani vsaj enkrat na dan,

in sicer če mogoče zvečer, zbrali k skupni molitvi rožnega venca in za njim odmolili vsakdanjo družbeno molitev: »O preljubeznivi Jezus« s tremi vzdihljaji: »Jezus, Marija, Jožef...«

Bratoščina svete Družine se prav tako lepo ujema s posvetitvijo družin prečistemu Srcu Marijinemu. Posvetiti se Srcu Marijinemu pomeni, da hočemo živeti po zgledu Marijinega Srca. V naših mislih, besedah in dejanju ne sme biti ničesar, kar bi žalilo Marijino Srce. Naš sklep mora biti, da hočemo uravnati svoje versko in vsakdanje življenje popolnoma po božjih načelih, po zahtevah, ki jih terja od nas nadnaravna ljubezen do Boga in do bližnjega. Prelep zgled takega Bogu posvečenega življenja pa nam je ravno nazareška družina. V tem smislu molimo med drugim v molitvi: Pred podobo svete Družine: »— — — Varuj jo (našo družino) milostno, reši jo nevarnosti, pridi ji na pomoč, da v posnemanju tvoje svete Družine ostane stanovitna, tako da ti bo na zemlji zvesto služila in te ljubila, potem pa v nebesih večno hvalila...«

Viktor Čadež, župnik v Pločici — Banat

DRUŽINA PO BOŽJI VOLJI

V južnem delu Banata, poldrugo uro daleč od Pžočice, je velika, po večini madžarska vas Skorenovac (madž. Székelykeve). Tam prebiva madžarska družina, katere glava je šolski upravitelj Nagy (izg. Nadž). S to družino sem pisec teh vrstic dobro znan, a je vredna, da se po opisu tudi drugi seznanijo z njo. Družinski oče je obenem tudi organist pri župnijski cerkvi, ki mora po tamošnji navadi vsak dan skozi celo leto orglati in peti pri eni sv. maši, kadar se ista sploh vrši. Ker je njegova žena, ki je tudi aktiona učiteljica, izvežbana prav tako v orgljanju, ga v potrebi lahko nadomestuje. Oba sta tretjerednika. Mož redno vsak dan pristopa k sv. obhajilu, žena pa zaradi boječnosti večkrat ne, dasi domala vsak

dan prihaja k maši. Ker sedaj zaradi vojnih neprilik zakonca ne moreta na duhovne vaje v zaprtem prostoru, sta jih sama opravila doma, tako da je mož ženi bral iz primerne knjige premišljevanja in sta oba kolikor mogoče ves ta čas molčala.

Družino je Bog obdaril z 12 otroki, od katerih je 10 še živih, ki so sami krepki, dobro razviti in nadarjeni otroci. Najstarejši je sin Imre (Emerik), ki študira jezike na univerzi v Budimpešti. Da se ni odločil za bogoslovni študij, je vzrok — kolikor morem presoditi — njegova velika boječnost, ki jo je menda podedoval po materi. Letos po končanem prvem šolskem letu (1945) se je umaknil v »Manrezo«, kakor imenujejo v Budimpešti jezuitski

zavod za duhovne vaje, da se je udeležil duhovnih vaj, za katere se je pa moral že mnogo prej prigrasiti, ker tam vedno primanjkuje prostora za priglāsence. V tem pogledu nam madžarsko izobraženstvo lahko služi za vzor, ko je med njim toliko zanimanja za duhovne vaje. Ko je Imre prvokrat odhajal na univerzo, mu je mati izražala strah, da ga bo velemesto izpridilo, in ga svarila pred njega nevarnostmi. In ko se je med zadnjim šolskim letom prvokrat vrnil domov, je bila njegova prva prošnja: »Mamica, prosim, prižgi luč in poglej mi v obraz, pa boš videla, da me velemesto ni pokvarilo.« Sploh pa že njegova zunanost in ves njegov nastop pričata o lepoti njegove duše.

Za njim nastarejša je hči, ki je letos odlično dovršila 7. gimn. razred v Bečkereku in ki ji je bilo zaradi odličnih uspehov že skoraj zagotovljeno brezplačno nadaljevanje študija na univerzi, ako bo hotela še študirat'.

Posebno zanimivo je življenje tretjega otroka že od početka naprej. Ko je namreč mati že vedela, da je v tretjič blagoslovljen njen zakon, se je počutila precej slabo; bala se je, da se je ne bi prijela jetika. Šla je k zdravniku-Judu. Ta je hitro spregledal položaj in napisal recept z navodilom, da mora zaužiti naročeno zdravilo, pa bo rešena. Ona je pregledala recept takoj pred njim in našla med drugim na njem zapisan tudi kinin. Précej ji je bilo jasno, da bi to pomenjalo smrt tretjega otroka, in je pred očmi zdravnika raztrgala recept ter izjavila, da se v kaj takega ne poda pod nobenim pogojem. »Torej rajši umrjete in pustite dva nepreskrbljena otroka? Pomislite vendar, kaj delate itd.« ji je hitel dopovedovati zdravnik; ona pa je odločno izjavila, da rajši vse pretrpi, kakor da bi ravnala po njegovem navodilu. Ko pa se je nekaj dni kasneje zdravnik sestal z njenim možem, mu je rekel: »Čestitam vam, da imate tako ženo. Lahko ji poljubite roko; ker rečem vam, da v celem tukajšnjem okraju ne poznam nobene tako odločne in srčne žene.« Čez nekaj mesecev

29. jan.: Sv. Pavel. Gotska freska iz 15. stol.
Suha pri Škofji Loki.

nato je mati pri polnem zdravju dala življenje hčerki Hermini. Ta je letos z odličnim uspehom končala v Segedinu na Ogrskem 6. gimn. razred. Študirala je namreč tam in bivala brezplačno pri svoji bližnji sorodnici (materini teti), ki ima veliko premoženje, je stara 80 let in nima lastnih otrok. Ta sorodnica ji je ponujala vse svoje premoženje, če ostane med svetom. A v njej je že nekako eno leto poprej dozorel sklep, da se odpove svetu in gre v samostan in sicer k angleškim gospodičnam, ki vodijo svojo gimnazijo v Budimpešti; k temu sklepu je nemalo pripomoglo branje življenjepisa

sv. Male Terezike. Vse prigovarjanje sorodnice je bilo zaman. Med zadnjim šolskim letom si je izprosila dovoljenje staršev za vstop v izostan, češ: »Vsak dan pri sv. obhajilu se mi zdi, da me Jezus vabi: pridi! in ne morem drugače, kakor da sledim njegovemu povabilu.« In tako bo sedaj ob početku novega šolskega leta ta »izredno čista duša«, kakor mi jo je označil neki duhovnik, ki jo dobro pozna, šla za redovniškim poklicem in potem nadaljevala študije. Nje sorodnica pa sedaj prosi, naj ji pošljejo kako njeno sestro, a tako, »ki ne bo samo po oblakih frčala«, kakor ta, da bo njej vse zapustila. Družina Nagyjeva ne bo v zadregi, saj sta takoj za to zopet dve hčeri, ki sta doslej zasebno študirali gimnazijo in ob koncu leta tudi polagali izpite, doma pa pridno pomagali pri gospodinjstvu. Tema sledi potem en deček-ministrant in še štirje otroci.

Vprašanje nastane, kako se taka družina sploh zdržuje. Mati zadnji dve leti opravlja poleg domačih poslov tudi še učiteljsko službo, da se olajša vzdrževanje, dasi trdi, da jo to najbolj muči in ji jemlje moči, a kljub temu ne omaga; kake služkinje si pa ne more privoščiti. Tudi organistovska služba je tam primeroma dobro plačana. Vendar vse to še ne bi zadoščevalo, ako ne bi božja Previdnost kar očitno podpirala te družine, za kar je polno dokazov na razpolago. Tako je bilo n. pr. letos v juniju poleg navadnih izdatkov treba pripraviti za otroke ob koncu šolskega leta še nad 6000 din. Odkod jih vzeti? Mati je z velikim zupanjem opravljala devetdnevnico na čast sv. Jožefu, in še med isto se je steklo denarja celo nekaj nad potrebno vsoto in sicer po večini od tega, kar so ljudje dolgovali organistu; čez te dolgove pa je bil organist že tako rekoč naredil križ in ljudi tudi zanje ni terjal. Nekaj let se je morala ta družina mučiti z dolgovi, a zadnja leta se je docela izklopala iz njih po večkratni nepričakovani pomoči od zgoraj, k čemur je nedvomno mnogo pomagalo češčenje presv. Srca Jezusovega, katero ista posebno časti.

Zanimivo je slednjič opazovati medsebojno ljubezen in povezanost v tej družini: kakor da stopim v raj, tak vtis imam vselej, kadar me pot k njej pripelje. Sami vedri obrazi, samo veselje... Jasno je, da kaj takega zmore le globoka vera, saj nevera hladno ra-

27. jan.: Sv. Angela Merici. Fort. Bergant. Uršulinke — Ljubljana.

čuna le z naravnimi pomočki, ki so pa za kaj takega preslabotni. Taki zgledi nam odpirajo lepoto in notranje bogastvo krščanske družine, ki je vsa zasidrana v Boga in njegovo previdnost.

Cena Bogoljuba:

Za posamezne raročnike	
letno lir	12.—
v skupinah lir	11.—
v Nemčiji RM	5.—
v Hrvatski kun	45.—
v Franciji frankov	40.—
v Srbiji din	45.—

Edinost pri skupnem delu

Kdor je kdaj mislil na razcepljenost katoliških sil, ga je gotovo prevzela želja po večji povezanosti, po boljšem razumevanju. Gotovo je obžaloval, da neke vrste sebičnost večkrat ovira uspešno sodelovanje.

Tako lahko bi bilo priti skupaj, dogovoriti se, zbrati svoje moči in povezati svoja prizadevanja. Toda rajši se gremo »samostojne« »pokrete« in »borce«. Kaj zato, če je naloga skupna, delavci raje vidijo, da se ne poznajo. Vsak brani ljubosumno svojo krpico bojišča in sploh ne gleda, ali pa gleda le s hudobnim očesom, kaj dela njegov sosed.

Dostikrat je celo v eni in isti družbi na dnevnem redu postavljanje neprenehovnih sten. Vsak se zapreda v svoje posebnosti. Ostali svet mu je zaprt. Zdi se, da bi bilo n. pr. temu ali onemu govorniku tako lahko misliti na sobrate, ki izdajajo časnike in revije, in jim pomagati pri njih razširjanju. Ne. On govori, oni pa pišejo. Toda da bi se obojno tako slično delo povežalo, tega pa ne! V svoji ozkosrčnosti živimo, ne da bi se brigali za druge, ne da bi bili sprejemljivi za vplive drugih in tudi sami ne vplivamo na druge.

Kakšno nepremagljivo moč bi tvorile vrste širokogrudnih apostolov s širokimi zasnovami, ki bi upoštevali vse oblike, v katerih se pokaže krščanska vnema, ki bi vse razumeli, znali vse čim bolj uporabiti glede na okoliščine, znali stopiti v ozadje spricho vneme drugih, če bi uvideli, da je boljša in uspešnejša, bili sposobni vzporediti in osredotočiti svojo delavnost, da bi se zmanjševalo tisto, kar imenujejo v industriji »splošni izdatki«, in se postoterjali uspehi.

Jasno je, da so preganjanja v zadnjih letih delno vzrok žalostne raztrganosti in razdrobljenosti pri katoliškem delu.

Ali imajo otroci teme več duha odpovedi kakor otroci luči? Ali sovraštvo bolj družijo kakor ljubezen? Ali pa je treba reči, da se mora prvotni rek: »Glejte, kako se ljubijo!« glasiti sedaj: »Glejte, kako se sovražijo!« Ali je zgled mož iz bitke pri Crécyu že popolnoma pozabljen? Privezati so se dali drug na drugega, da se ne bi umaknili. Ali je imel končno le prav kardinal de

ZAPISKI

»Dosti je, Gospod, dostil« V stolnici sv. Justa v Trstu je imel škof Santin ob praznovanju Zalostne Matere božje (po razsulu) slovesno sveto mašo. Stolnica je bila natlačeno polna. V svojem govoru je razvil naslednje misli:

Zavedajmo se, da so križi in trpljenje glas božji. Nebeški Oče hoče poklicati nazaj svojega zgubljenega sina, ki je zaslepljen po uživanjaželjnosti zapustil očetovo hišo in se vdal hrupnemu in grešnemu razveseljevanju v mestu. Vse gorje, ki nas je zajelo, je kazen, ki smo jo z grehu zaslužili. In če pravim: »Dosti je, Gospod, dosti,« se zdi, kakor bi hoteli zavrniti kaznujočo roko božje Previdnosti, ki vidi in ve, da se še nismo spametovali.

Se bomo imeli žalostne dni, bridkosti in križe, zakaj v teh treh letih vojske je bilo mnogo krivičnosti, nešteto greha in zločinov. Treba je, da spregledamo, da se obtožimo svojih grehov in delamo pokoro ter da začnemo novo življenje. Nato bo nebeški Oče sprejel zgubljenega sina, mu bo odprl svojo hišo in ga objel.

Besede in dejanja. Prisiljen mobiliziranec, ki je živel nekaj tednov med tolovaji, je zapisal o verskem mišljenju slovenskih komunistov tudi tole: »Komisar nam je nekoč dejal, da je pri komunistih vera svobodna in vsak lahko moli, če hoče in kakor hoče. Kako pa on sam o tem misli, je pokazal ob neki drugi priliki.

Ker ni bilo duhovnika v fari (tolovaji so ga zaprli in nato odpeljali), so se v nedeljo zbrale ženske v cerkvi, prepevale nabožne pesmi in molile rožni venec. Prišel sem vprav v štab, ki se je bil nastanil v župnišču. Iz cerkve je zadonela Marijina pesem, ko sem stopil v sobo, kjer je bil štab.

Intendant, ki je ležal na postelji, je zaklel: »Porka... Ali bo že tega cviljenja enkrat konec! Če bi bil jaz tista Marija, bi že davno znorel, ali bi pa te babe poslal nekam, da bi jih nikoli več ne slišal.«

Pa mu pravi komisar: »Ah, puсти jih! Bo že enkrat tudi to minilo. Zdaj ni čas za to, da bi ljudji

s silo izganjali iz cerkve, ko mislijo, da brez teh ceremonij ne morejo živeti. Počasi bo vse prišlo na vrsto.«

»Mogoče tudi ti in tvoja oblast,« je dostavil prisilni mobiliziranec na tihem.

Je bilo točno njegovo napovedovanje. (»Slovenec«, 9. nov. 1943.)

Pavje perje. Mnogo govorjenja je povzročil Stalin s tem, da je — kakor pišejo — postavil nekega Sergija za pravoslavnega metropolita v Moskvi, kajpada zato, da bi boljševizmu gladil pot. Vse pride prav takim tičem, saj se tudi slovenski komunisti postavljajo z duhovnikom, ki pa ne sme ne maševati, ne zakramentov deliti.

Pravoslavni škofje so v Varšavi točno ocenili početje Stalina, ko so dali tole izjavo:

»Na zahtevo boljševiškega urada za odstranjanje Boga je bil imenovan v Sovjetski zvezi pravoslavni patriarh... Gnusiti se nam mora cinizem (predrznost) in breznačelnost sovjetskih močotcev. Ti so neposredno krivi in odgovorni za strašno smrt desetisočev duhovnikov in milijonov vernikov. Ti močotci so dovedli, da je uničen cerkveni red v nekoč največji krščanski deželi sveta, posebno v Ukrajini... In ti ljudje so sedaj sklenili, da isto cerkev izkoristijo za svojo zločinsko agitacijo...«

Je res: Satan pomaga še cerkev zidati, če je zanj prav; še križ vzame v roko, če upa doseči zase kakšen uspeh!

Med vojsko marsikaj zastane in preneha, ker se oživlja »bojno polje«. Ovirano je tudi delo na »misijskem polju«. Ne sme pa mirno gledati in počivati ali čakati boljših časov misijsko zaledje.

Med posebno važne dolžnosti vsakega katoličana spada tudi delo za širjenje svete matere katoliške Cerkve. Šele zadnja desetletja smo tudi Slovenci te dolžnosti bolje spoznavali in jih začeli resneje uvaževati. Sedaj je ustanovljen poseben škofijski misijski odsek, ki s svojo misijsko pisarno pod vodstvom urednika lista »Katoliški misijoni« skrbi, da se bo vse misijsko udejstvovanje med nami smotreno uredilo in živahno nadaljevalo.

Če so sedaj zaradi svetovne vojne vihre po misijskih deželah nastale ovire in motnje, je tembolj potrebno, da se v zaledju — koli-

Obrezovanje Gospodovo. Gotska freska iz srede 15. stol. Suha pri Škofji Loki.

Retz, ki je dejal: »Ni se težko boriti s sovražniki, težko je živeti s prijatelji!«

Kadar človek bere sedemnajsto poglavje sv. Janeza, ga preseneča Učenikovo nenehno priporočanje, naj vsi zvesto čuvajo edinost med seboj.

V drugi vrsti: »Da bi bili eno, kot sva midva eno.«

Potem deset vrstic dalje: »Da bi bili eno... Da bi bili v nama eno.«

V naslednji vrsti: »Da bi bili eno, kot sva midva eno.«

Končno ob sklepu: »Da bi bili popolnoma eno.«

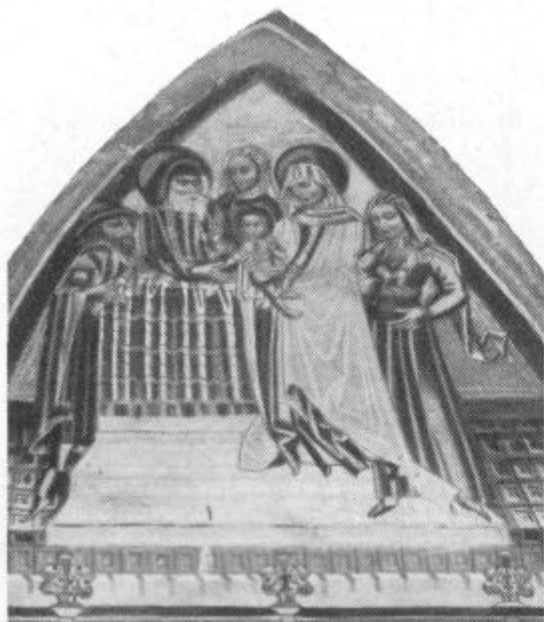
Jesus gre v smrt. Ne bo več govoril, to so njegove zadnje besede. V uri slovesa pa se odraža ena sama misel, večkrat ponovljena, in v njej se razodeva vsa njegova duša.

In zakaj Učenik tako vztraja na tej točki? Mar je naročilo o ohranitvi edinosti človeku tako težko?

Ah, da! V zibki malček nudi obe roki. Biti hoče prijatelj z vsem svetom in išče ljubkovanja. Ta preprostost pa mine. Zdaj je velik. Že v svoji prvi igri s tovarišem hitro opazi, da je med dotikom in sunkom razlika le v času in jakosti. Od stiska roke do brce z nogo ni daleč. Za dokaz ljubosumnosti pa ni potrebna niti brca. Mar niso prenekateri poljubi Judeževi poljubi?

Prav tako potrjujejo naš nauk tudi druge izkušnje. Povsod opaziš zidove, barikade, ograje.

Darovanje Gospodovo. Gotska freska iz srede 15. stol.
Suha pri Škofji Loki.

Vse je opremljeno s ključavnicami in ključi. Nihče nikomur ne zaupa. Toda dvakrat resnične barikade in najmočnejše ključavnice so v dušah. Tu tiči zlo. Vsi ljudje imajo srce, a večinoma se ne ljubijo.

»Kako je to,« je neki otrok vprašal svojo mater, »da je Gospod dejal: 'Ljubite drug drugega!' ljudje pa ne delajo drugega, kakor da se bijejo?«

To je zato, ker je človek ustvarjen za edinost, pa je hkrati nasprotnik edinosti.

Iz knjige: R. Plus, Kristus v naših bratih. Knjigo priporočamo in bomo prinesli oceno o njej v prihodnji številki.

MOLITVENI NAMENI

v januarju

Zopet je eno leto zatonilo. Ne bo se več vrnilo, a zapustilo nam je sledove in spomine, ki jih bo vsakdo pomnil vse življenje.

Vzemimo si izkušnje preteklega leta na pot v novo leto. Najtrdneje se oklepajmo krščanske vere in katoliške Cerkve, ki sta preživeli že hujše viharje, kakršni so sedanji. Krščanstvo in katoliška Cerkev stojita trdno, četudi se vse

kor se pač da — pripravljajo moči in sredstva, ki bomo z njimi po končani vojski celili rane in nadomestili zamude.

Živimo v času misijskih jubilejev: DSD (»Dejanje sv. detinstva Jezusovega«) praznuje stoletnico ustanovitve, DŠV (»Družba za širjenje vere«) je pa doživela 20 let, kar je pri nas ustanovljena. Praznujmo ta dva jubileja na ta način, da bomo omenjenima ustanovama pomagali povsod na noge in zbudili povsod potrebno zanimanje zanj.

Na misijsko nedeljo, 24. okt., prej in posej je čas, da se priglašajo verniki kot člani DŠV. Ustanavljajo se župnijski odseki, ki bodo skrbeli, da se bodo včlanjali kolikor mogoče vsi odrasli verniki po župnijah v DŠV. (Za mladino do 12. leta je ustanovljeno DSD.)

Ne pozabimo, da nismo dobri in popolni katoličani, če ne sodelujemo pri misijskih ustanovah svete katoliške Cerkve. Kdor ne more drugega, naj misijonari z molitvijo!

12 ŽIVLJENJA CERKVE

O skrivnostni povezanosti vseh kristjanov s Kristusom, ali o Cerkvi kot skrivnostnem telesu Kristusovem — je spregovoril papež Pij XII. v najnovejši svoji okrožnici.

Sveti oče upa, da bo mogla ta resnica pripomoči k spravi in ljubezni med narodi in trgati ljudi od ničemurnosti tega sveta in od neurejene ljubezni do zemeljskih stvari.

Za lažje umevanje te skrivnosti in za uveljavljenje namena, ki ga ima sveti oče, je oskrbel znani učejnik, vseučiliški profesor, prelat dr. Fr. Grivec, temeljito poljudno razlago omenjene najnovejše okrožnice, ki jo je dal z okrožnico vred natisniti v posebni knjigi. Ta knjiga je danes posebno sodobna in dobrodošla.

To je res božja pot... Ves katoliški svet je poučen o prikazovanjih Matere božje v Fatimi na Portugalskem. Romanja vernega ljudstva na ta sveti kraj je pa takratna framasonska vlada dovolila šele po štirih letih trdega zavlačevalnega boja. Šele novembra 1921 se je v Irijski kotlini opravila prvi-

krat sveta maša. Ob tej priložnosti je jel nekaj korakov od hrasta, kjer se je Mati božja prikazovala, izvirati studenec s čisto vodo. (V Fatimi in okolici ni studencev. Ljudje si pomagajo s kápnicami.)

Red in vedenje na božji poti v Fatimi je pa tak, kakršna bi moral biti povsod, kjer Marija skazuje izredne milosti. Skof v Leiriji je natanko določil, kako naj se romarji vedejo. Spotoma naj molijo rožni venec, vmes naj pojo svete pesmi. Zdrže naj se vsega, kar bi moglo žaliti nebeško Kraljico. Nikomur pa naj ne bo romanje priložnost za nedovoljene sestanke. Skrbno naj se varujejo vsake spotaljlive ali opravljive besede. Na svetem prostoru naj govore samo to, kar je nujno potrebno, in še to le tiho in šepetaje. Natančno naj se ravnajo po odredbah »Služabnikov N. Lj. G. Fatimske«.

Tako se imenuje društvo mož in fantov, ki ob velikih romanjih brezplačno skrbje za red, prenašajo bolnike, razdeljujejo čudodelno vodo, spremljajo duhovnike, ko javno dele sveto obhajilo itd. Tam med ozidjem ni nobenega orožnika ali redarja in vendar se vzdržuje najvzornejši red Semkaj ne sme noben avto, noben berač, noben prodajalec. Vse to mora ostati zunaj na cesti. Bolnike oskrbujejo »Služabnice N. Lj. G. Fatimske«, ki jim morajo nuditi dušno in telesno skrb. Prav posebno pa je dolžnost teh sester, da molijo za spreobrnjenje grešnikov in za ozdravljenje bolnikov.

Romarji se točno drže škofovih navodil. Na vsem romanju se sliši glasna molitev sv. rožnega venca, pa naj potujejo peš ali z vlakom. Kdor gre v Fatimo, ne gre za razvedrilo, ampak za pokoro. Vlaki so nabito polni, ceste prašne. Na planoto do svetišča, ki se vzpenja do 500 m nad dolino, držita dve cesti: od vzhodne železniške postaje je kake tri ure hoda, od zapada (Leirije) pa približno pet ur. Po teh dveh cestah se pomikajo sto tisoči peš ali na raznih vozilih. Molitev je tu zares združena z žrtvami. Povsod se vidi vdanost, zaupanje, pobožnost in prijateljska skupnost.

Do sto tisoč molitvenih ur pred Jezusom v tabernaklju je opravljanih v pariški cerkvi vednega češčenja, imenovani Montmartre. Od teh odpadke nekaj nad polovico na ženske čistilke, blizu 50.000 na moške. Povprečno pride na vsako uro (nočno in dnevno) po 10 oseb.

okrog njiju ruši. Držimo se krčevito vere in Cerkve! Le v tem je naša rešitev. In za to rešitev tudi molimo in Boga prosimo.

Od 1. do 8. januarja:

Molimo za božje varstvo v novem letu.

Na pragu novega leta prav nič ne vemo, kaj nam bo prineslo. Želimo si sreče, zdravja, veselja, reda, miru, blagoslova. Drug drugemu si voščimo: Srečno in veselo novo leto. Voščilo nam zares prihaja iz srca, a letos ga obotavlja in nezaupljivo izgovarjamo.

Toda proč vsako malodušje! Pogumno stopimo v novo leto. Zaupajmo se močni roki nebeskega Očeta. Bog v nebesih vlada svet in vodi življenje narodov in poedincev k cilju, ki ga gleda pred seboj božja modrost in ljubezen. V to božjo modrost in ljubezen smo vključeni tudi mi.

Bog nam modro in mogočno vlada. On nas ljubi in nam hoče le dobro. Mi smo mu tako pri srcu, kakor da nima misliti na nič drugega kot le na našo srečo. Tako nas uči Kristusov evangelij. Le tudi mi se Bogu izročimo, oklenimo se močno njegove resnice, ravnajmo se po njegovih zapovedih, živimo iz njegove milosti.

Ali ne pomeni vse to na kratko: Molimo in prosimo Boga, da bi nas vodil, varoval in skrbel za nas! Molimo tako na začetku novega leta, molimo tako vsak dan! S to molitvijo delajmo, živimo in stopajmo pogumno vsem dogodkom naproti!

Od 9. do 15. januarja:

Molimo za naše družine, ki so brez doma.

Premnože slovenske družine so ob letošnjem prazniku sv. Družine postale tej dobesedno podobne. Pregonane so s svojega doma, ki ga morada sploh več nimajo. Bivati morajo na tujem, kjer najdejo malo tople ljubezni in nosijo težko breme trpljenja. Trepetajo pred svojimi krutimi preganjalci, ki jim grenijo vsako uro tihega počitka. Njih korak omahuje, ko pod silno težo gorja stopajo v neveselo bodočnost.

Tem begunskim, brezdomnim družinam, ki so jih nečloveški komunisti pregnali, izropali, onesrečili, dajmo pomoči, opore, tolažbe. V srcu, z besedo in v dejanju imejmo zanje nekaj krščanske ljubezni. Saj so nam po veri, krvi, jeziku, navadah, mišljenju najbliže. Njih življenje je del našega življenja, njih trpljenje bodi naše trpljenje, njih skrb naša skrb.

Molimo za čim prejšnji konec njih trpljenja! Molimo za njih lepšo bodočnost! Molimo za so-

6. jan.: Sv. trije Kralji. Valentin Metzinger.

čutno pomoč v njih bedi! Molimo, naj se jih Bog usmili in jih reši vsega hudega ter jim da obilo svojega bogatega blagoslova.

Od 16. do 22. januarja:

Molimo za vdanost v voljo božjo.

V hudih preizkušnjah je težko služiti Bogu in njegovo voljo spolniti. To more le oni, ki je Bogu popolnoma vdan. Sv. pismo slavi junaško vdanost resničnih služabnikov božjih.

Tako je vdano izpolnil voljo božjo Abraham, ko je vzel na božje povelje svojega edinega sina, da ga daruje Bogu. Vdano je sprejel neizmerno trpljenje pravični Job. Največji pravičnik nove zaveze, Jezus Kristus, je imel za svojo jed, da je izpolnil voljo nebeškega Očeta. Zato je tudi nas učil moliti k Očetu v nebesih: Zgodi se tvoja volja!

Kdor trpi in trpljenje nosi kot breme, nalo-

Vsekako krepko, trajno zadoščevanje božjemu Srcu Jezusovemu v milijonskem svetovnem mestu.

Dežela miru je — povsem soditi — republika Peru. Tam so tako srečni, da so mogli imeti oktobra narodni evharistični kongres in sicer v obmorskem mestu Trujillo. (Glavno mesto je Lima. Peru je država ob zahodni obali srednje Južne Amerike.) Za zastopnika svetega očeta je bil imenovan nuncij, nadškof Fernando Conto.

Požar je uničil znamenito zgodovinsko stolno cerkev v Covarrubiasu blizu Burgosa na Španskem. Ogenj je izbruhnil v zvoniku in se razširil v notranjščino svetišča. Uničene so dragocene slike iz desetega stoletja in kraljeve grobnice. Zvonovi, ki so tehtali poltretjo tona, so padli skozi kupolo v cerkev.

Iz naše srede

Družinske posvetitve brezmadežnemu Srcu Marijinemu so po višji odločitvi ukazane za l. 1944. kot izredne domače verske svečanosti.

Prenoviti družine, ki so celice naroda in narodne skupnosti, preroditi jih v duhu Marijinem, to bodi naša skupna naloga, ki bo pomagala dvigniti našo, po komunizmu tako hudo prizadeto očetnjavo iz sedanjega notranjega in zunanjega razdejania.

Ce bodo naše družine postavile brezmadežno Srce Marijino za središče domačih verskih vaj, če se bodo dan na dan upodabljale po vzoru prečistega Marijinega Srca, ne bodo mogle prodreti mednje nevarne zmote sedanjosti, zlasti ne zlo protibožjega komunizma.

Slovenske družine si bodo zato oskrbele primerno sliko Marijinega Srca, ali pa kar sliko Marije z Brezij. (Pripravlja se v novem tisku krasen posnetek.) Na dan, ko se namerava družina posvetiti, prejmejo vsi člani sveto obhajilo in povabijo katerega koli duhovnika, ki bo rade volje izvršil obred posvetitve.

Brez svetega obhajila bi bila ta pobožnost le bolj zunanost.

Družinska posvetitev bo dala krono naši prvi skupni posvetitvi,

ki je bila izvršena z mogočnim zunanjim poudarkom, pa morda s plitvim lastnim sodelovanjem. Ta družinska posvetitev bo pa pristržnejša, bolj osebno dejanska ter zajemljivejša in učinkovitejša za trajnost.

Dela ljubezni in obnove. Teden dobrodelne akcije v pomoč bedo trpečim, brezdomcem in drugim, po sedanjih križih prizadetim rojakom, je donesl 451.000 lir darov. Ta res znatna zbirka je še dobro znamenje naše skupnosti, občestvenosti in vzajemnosti in bridkih dneh grozne poskušnje.

Naj se sporedno s to akcijo povsod izvede tudi notranja obnova. V ta namen je bilo v Ljubljani prirejenih zadnji čas že več tridnevni duhovnih obnov, ki se pa še nadaljujejo. Tudi mesečne rekolekcije za razne sloje in stanove obe-tajo mnogo duhovnega sadu. — Spokorni teden pred božičem bomo skušali preživeti res v duhu pokore in s prejemanjem svetih zakramentov.

Vprašanje. Ali ste se že priporočili svetniškemu škofu Baragu za brzo pomoč in uslišanje v boleznih, v stiskah, v nesrečah?

Ali ste opravili kakšno pobožnost ali versko vajo, da bi Bog poveličal našega svetniškega kandidata Baraga in čudežno spričal njegovo svetništvo v nebesih?

Ne odnehajmo, dokler tega ne dosežemo, dokler Baraga ne doseže časti oltarja.

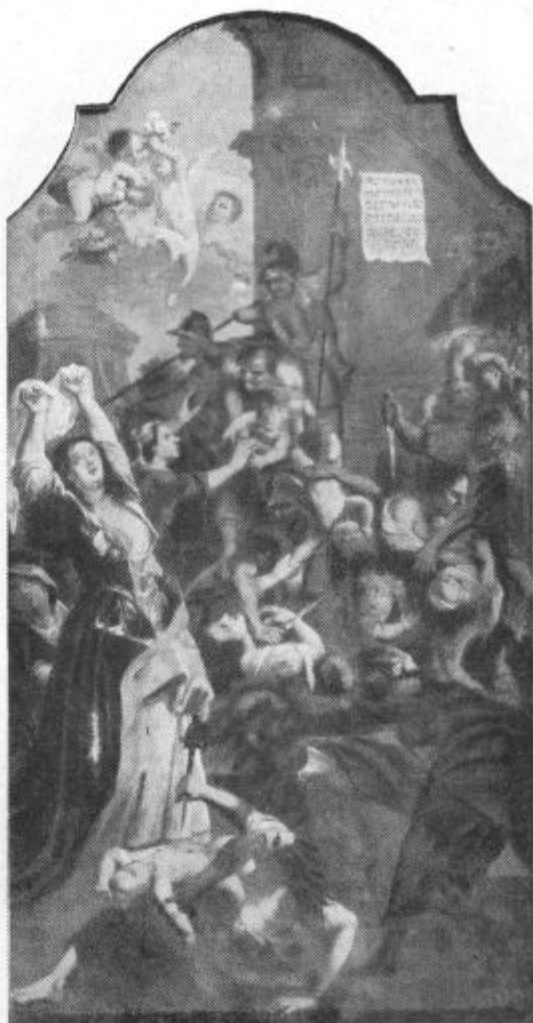
Naj ne bo slovenskega človeka, ki bi se za to važno zadevo nič ne briga in nič ne žrtvoval.

Svetniški Baraga, čuj naše prošnje in izprosi nam tako pomoč, ki bo spričala tvojo moč in svetost!

12 let bo že, ko smo brali v »Bogoljubu« tole, za naše dni važno poročilo:

»Redovnice klarise, ki so se leta 1300. naselile v Mekinjah, so močno pospeševale češčenje Marijino. Znamenito je zlasti l. 1719., ko se je po prizadevanju takratne opatinje Doroteje Sidonije Galenberške vpeljala bratovščina prečistega Srca Marijinega za spreobrnjenje grešnikov. Zgodovina nam pove, kako se je zlasti po tej bratovščini iz samostana širilo češčenje Marijino (v prid grešnikov).

Toda prišlo je usodno leto 1782., ko je bil kar naenkrat opustošen cvetoči vrt Marijin. Mekinjski samostan je bil po ukazu cesarja Jožefa II. zaprt. Z njim je pa zaspala tudi bratovščina.

28. dec.: Nadolžni otroci. Val. Metzinger iz l. 1736.
Sv. Peter — Ljubljana.

ženo mu od Boga, se uči razumeti duha Gospodove molitve. V vsem naj se zgodi božja volja, ki je najsvetejša in nam najdobrohotnejša. Mi se ji vdano uklonimo. Storimo to prostovoljno, s celim srcem, z veseljem. Bogu služiti in njegovo voljo spolnjevati se pravi vladati, nas uči cerkvena molitev.

Naj se naša volja ne upira volji božji! Trudimo se, da bomo voljo božjo razumeli, da ji bomo pokorni, četudi je razumeti ne moremo. Molimo zares vdano Gospodovo molitev.

Svojege cilja ne boš dosegel, če nisi pripravljen na žrtve.

Od 23. do 29. januarja:

Molimo, da bi trpeči ohranili zaupanje v Boga.

Med nami se je število trpečih silno namnožilo. Trpljenju — po človeški sodbi — ni videti ne konca ne kraja. Ljudje omahujejo, trpe potrti, od nikoder ni upanja rešitve.

A pravi človek, posebno pa kristjan, ne sme poznati obupavanja. Zlo in trpljenje nas more hudo preskušati, lahko nad nami zmaguje in si nas po zunanje zaslužni. Notranje, v duhu, pa kristjana ne sme streti. Kristjan, ki se ima boriti s hudim trpljenjem, naj Boga roti v zaupni molitvi, da mu pomaga. S svojim težkim križem naj pride k Bogu in ga neutrudno prosi tolažbe in pomoči.

Trpljenje naj uči trpeče Boga spoznavati, trpeti in živeti iz božje moči. Kjer človeška moč odpoveduje, tam preložimo v neomahljivem zaupanju svoje breme na božja ramena. Zaupanje v Boga bodi tako trdno, da se bomo pod križem čutili združeni z Bogom.

Za to pa je treba moliti, veliko moliti. V trpljenju je treba veliko božje pomoči, ki si jo moramo z molitvijo izprositi. Tudi naš Gospod je pred trpljenjem dolgo molil. Molimo za vse trpeče, ki tako zelo potrebujejo močnega zaupanja v Boga.

Z obilno, zaupno in vztrajno molitvijo začnimo novo leto. Priporočimo se vsemogočnemu in ljubezni polnemu Bogu. Kličimo k njemu v trpljenju, ki ga trpimo mi in drugi med nami.

Razlaga mašnih obredov in molitev

Po tej besedi se sv. Cerkev dvigne v najvišje nebeške višave: *Qui sedes ad dexteram Patris* — ki sedi na desnici Očetovi. Doslej je bilo tako ljubo ženina si misliti kot Jagnje božje, ki nosi vse grehe sveta, sedaj se pa povzpne prav do Očetove desnice in vidi, kako tam sedi ta, ki je predmet njene slave. Tam se potopi prav v božje bistvo in v njem počasti vso svetost, vso pravičnost, vso resničnost, vso veličino, kakor nam hoče brž povedati. Prej pa še zaslišimo njen vzklík: *Miserere nobis* — usmili se nas, saj si nas ti odrešil. Tedaj pa pride: *Tu solus Sanctus, Tu solus Dominus, Tu solus Altissimus, Jesu*

Na novo se je pa poživila po silnem potresu leta 1895. Takratni mekinjski župnik Fr. Rihar, ki je bil velik častilec Marijin, je napravil zaobljubo, da hoče zopet poživiti bratovščino prečistega Srca Marijinega in da bo v Mekinjah vsako leto procesija s kipom Srca Marijinega, če bo Bog rešil župnijo večje nesreče.

(Zaobljuba je bila spolnjena vsako leto, dokler je imela župnija dušnega pastirja.)

Do leta 1932. je bilo vpisanih v omenjeno bratovščino 5844 oseb. Shodi so bili vsako četrto nedeljo v mesecu.

Naj bi kakor nekdanj tudi v naših časih bratovščina Srca Marijinega vnemala med Slovenci ljubezen do Matere božje in jih nagibala k sodelovanju pri spreobrnjenju grešnikov!

Vojni čas obrača skoraj vse naše misli na svetovno borbo in nje grozne izratke po naši domovini. Imamo pa še drugo svetovno borbo, ki ne preneha in ne pojema, marveč raste z vsakim dnem, dokler se ne bo spolnila Gospodova beseda o enem hlevu in enem pastirju. V mislih imamo svetovno križarsko vojno, ki se ne bje s smrtonosnim orožjem, temveč z orožjem molitve, žrtev in krščanske dobrotelosti. Namen te duhovne vojske je osvojitve duš po misijonskih deželah, ki ječe pod jarmom gospodarja teme — satana.

V to armado za osvoboditev poganskih rodov iz oblasti satanove in za njih vključitev v duhovno kraljestvo Kristusovo — smo poklicani vsi. Celotni otroci niso izvzeti, saj so po svetem krstu postali ljubljenci Kristusa Kralja, pri sveti birmi pa so dobili časten pridevek vojščakov Kristusovih.

Naša dolžnost je, da obrnemo misli otrok od svetnega bojnega truščja k božjemu Detetu, k Bogu ljubezni, ki je prišel na svet tudi za rešitev poganskih otrok.

Njih rešitev pospešuje in sveti krst jim oskrbuje tudi DSD (»Dejanje svetega Detinstva«), ki ima vsako leto svoj misijonski dan in praznovanje na god Nedorolžnih otrok. V Ljubljani je povabljen ta dan (28. decembra, letos torej po božiču) mladina vseh ljubljanskih nižjih šol v frančišćansko cerkev, kjer bo ob osmih sv. maša s petjem božičnih pesmi — za žive člane DSD. (Petje šolske mladine bo vodil gen. lektor p. Krizostom Sekovanič.)

Popoldne istega dne ob treh bo tam cerkvena misijonska slovesnost za šolsko mladino.

Po cerkvenem opravilu bo v frančiškanski dvorani misijonska prireditev s petjem in misijonsko predstavo. Vstopnina 2 liri.

Kaj je torej zakrivil? ... Povejte vi krvniki, nepoklicani in neopoblašeni sodniki, ki si prisvajate oblast, do katere nimate še trohice pravice nel! Povejte, kaj zločinskega ste našli na njem, na človekoljubnem, požrtvovalnem, bližnjemu dobrote delečem, za lepo vzgojo dijaštva skrbečem, domovino iskreno ljubečem, vzornem duhovniku, srednješolskem katehetu Francetu Keku, ki ste ga v najkrepkejših letih z ognjem iz strojnice pokončali! Povejte!

Pokojni je štiri leta v prvi svetovni vojni nosil težave slovenskega vojaka, bil na Monte Passu podstut pod snežnim in peščenim plazom, pa ga je Bog še pravočasno rešil. Kot častnik se je nato daroval Bogu in študiral bogoslovje. Kot duhovnik je bil mož nesebičnosti in dobrotelčnosti, užival zaupanje vseh vernikov, saj je imel srce samo za javni blagor. Dijaki so ga čislali kot učitelja in vzgojitelja; k njemu so se zatekali v dušnih in gmotnih stiskah...

Kje se taki blagi in plemeniti značaji obsojajo na smrt? To je mogoče samo pri komunistih, ki imajo to za greh, kar je dobro, plemenito, čednostno in Bogu dopadljivo; kar je slabo, krivično in nizkotno pa za čednost, če je njim na korist.

Smrtna kosa. Starosta slovenskih duhovnikov, Lavtičar Jožef, svetnik in zadnji čas potovalni dušni pastir za ves gorenjski kot, je umrl 21. novembra 1943 v Ratečah na Gorenjskem. Čvrsta gorenjska korenina, kakor je bil, je še kot 92-letni starček oskrboval več ondodnih župnij. — Po nekaj mesecih bivanja v menški bolnišnici leta 1941. mu je bilo zopet omogočeno uživati gorenjski gorski zrak, ki je po njem tako hrepenel.

Lavtičarjevo ime se bo ohranilo še leta in leta, saj se je ovekovčel po svojih spisih. Največje njegovo delo je knjiga Marijinih božjih poti. V krepkih letih je mnogo potoval in še v občutni starosti se je n. pr. udeležil svetovnega evharističnega kongresa v Kartagu (Severna Afrika). Bil je tudi prijatelj glasbe in lepega cer-

Christe — O Jezus Kristus, ti sam si Svet, ti sam Gospod, ti sam Najvišji.

Tako se sveta Cerkev v tem slavospjevu ne preneha dvigati proti Ženinu, in vsak njen vzklík je nov zagón, da se do njega povzpne. Enkrat misli náse, drugič misli nanj, in njenega navdušenja nič ne zaustavi. Začela je govoriti o Ženinu, išče vse njegove veličine in noče nobene opustiti. Naštevá jih posebej, saj je njen Ženin; hoče ga hvaliti, ga slaviti in ga imenuje: edino Sveti, edini Gospod, edini Najvišji. Zraven pa še pridene: Cum Sancto Spiritu, in gloria Dei Patris — s svetim Duhom v slavi Boga Očeta. Tako imenuje sv. Trojico; in hvala, ki jo je obračala na Kristusa in ga imenovala edino Svetega, edino Gospoda, edino Najvišjega, doseže obe drugi osebi; saj Oče in sveti Duh od Sina ne moreta biti ločena; in saj so vsi enako edino Sveti, edino Gospod, edino Najvišji kakor Gospod sam.

V tem veličastnem slavospjevu je vse veliko in hkrati preprosto. Sveto Cerkev misel na Zénina vso prevzame. Najprej jo je povzdignilo petje Kyrie eleison — Gospod usmili se; nato je sledil angelski slavospjev; njih petje je ona hótela nadaljevati, in isti Duh, ki je po angelih govoril pastirjem, je Cerkvi na jezik položil te besede.

Ko je glórijo končal, duhovnik poljubi oltar, se obrne k ljudstvu in reče: Dominus vobisum. Že enkrat je to besedo izgovoril samo strežnikom, pa to je bilo še spodaj pod oltarjem, kakor da se je poslavljál. Bilo je, kakor da se v trenutku, ko se je pripravljál, da stopi v oblak, od vernega ljudstva noče ločiti, ne da bi prisrčno besedo rekel njim, ki so z njim molili. — Tu Cerkev to besedo rabi v drugačnem pomenu: da nekako vzbudi pozornost, saj bo duhovnik molil prošnjo, tisto molitev, v kateri vse želje navzočnih z bere in njih prošnje Bogu priporoči.

Ime te prošnje: kolekta — zbirna molitev — je iz latinske besede colligere, zbrati, združiti. Ta prošnja — zbirna molitev — je zelo pomembna. Zato sveta Cerkev hoče, da jo poslušamo spoštljivo in resnobno. Po samostanskih navadah se med tem, ko jo duhovnik moli, globoko priklonijo. V kapitljih jo kanoniki poslušajo stojé k oltarju obrnjeni.

Nazadnje zbor odgovori z vzklíkom: Amen, to se pravi: Res je, dobro je, kar prosimo in odobrujemo vse, kar je biló rečeno.

Ta prva mašna molitev se moli tudi v duhovniškem opravilu pri večernicah, hvalnicah in v monasičnem (samostanskem) opravilu tudi

kvenega petja. Še sam je uglasbil nekaj pesmi. N. p. v. m.]

Zadnji čas sta umrla izven svojih župnij dva župnika: Dagarin Matej, župnik čemšeniški. V stiškem samostanu, kjer je dobil gostoljubno streho z mnogimi drugimi sobrati, ga je doletela smrt. Dosegel je starost 63 let.

»Memento mori!« — Ker smo sedaj tolikokrat navezani samo na pošto, se je zgodilo, da je bil marsikdo že vžet v vrsto mrličev, ki je pa na srečo še med živimi. Je pač visel že nad njim krvnikov nož, zato je ljudski glas za pečatil njegovo usodo. Po takem sporočilu je prišel med »rajne« tudi naš list dva čč. gg., ki sta — hvala Bogu — med živimi: namreč gg. kaplan J. Lavrih in dr. Blatnik.

Bog jima daj po taki »prvi« smrti še dolgo vrsto let blagoslovljenega dela za izmučeni narod slovenski! Pač pa smo zvedeli, da sta umorjena tudi župnik Janez Platiša in Vitigoj Viktor. Morda še drugi, o katerih pa še ne vemo.

pred polnočno mašo, kakor pred polnočnico tudi v rimskem. Ni je pa v prvi uri (primi), ker se je ta dnevnic ustanovila pozneje; niti v sklepnicah, ki jih moramo imeti za večerno molitev; obredno (liturgično) obliko ji je prvi določil sv. Benedikt. Pač pa se moli tretjo, šesto in deveto uro (terce, seksti, noni).

Vse to nam kaže, kako se ta molitev, ki dnevu določa značaj, Cerktvi zdi važna. Nič čuda, če prédno postavlja Dominus vobiscum — Gospod z vami in s tem ljudstvu pravi: Pozor! Pazite! To, kar sledi, je nad vse važno. Še več; duhovnik se ta trenutek obrne proti ljudstvu, česar ni storil, ko je bil še doli pred oltarjem. Sedaj se čuti trdno ustoljen, poljubi oltar od Gospoda prejme mir, ga oznani navzočnim, razprostre roke in prav vse navzočne vánje vklene in jim reče: Dominus vobiscum — Gospod z vami. Ljudstvo pa odgovori: Et cum spiritu tuo — In s tvojim duhom. Ko tedaj duhovnik začuti, da je ljudstvo z njim združeno, takoj reče: Molimo — orémus.

sv. R. T. v br. c.; če te brez težave ne morejo obiskati, pa v ž. e.; 2. čl. br. N. Lj. G. v br. c.; 3. tem, ki nosijo viš. škap.; 4. čl. br. sv. r. v. v br. c.; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kakšno drugo dobro delo; 5. čl. družbe živ. r. v.; 6. čl. br. za duše v v.; 7. čl. družbe kršč. družin; 8. čl. Družbe sv. Petra Kl., če obiščejo cerkev ter molijo za razširj. sv. vere in p. n. sv. o.; 9. istim kakor 16. dan; 10. čl. DSD, kjer imajo ta dan glavni praznik, če prejmejo sv. z. in pri sv. maši molijo za žive člane. — V. o.

7. Petek, prvi v m. P. o.; 1. vsem, ki nekoliko premissljujejo dobrotljivost sv. S. J. in

prejmejo spravno sv. o.; 2. čl. br. sv. R. T. kakor včeraj; 3. čl. br. sv. S. J.

9. Nedelja. Sv. Družina. P. o. čl. družbe kršč. družin, kjer se ta dan obnovi posvetitev.

16. Nedelja. Sv. Berard in tov. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjednikom tudi v ž. c., kjer ni redovne.

19. Sreda. Bl. Bernard. P. o. kakor 16. dan.

23. Nedelja. Marijina zaroča. P. o. čl. družbe kršč. družin.

25. Torek. Spreobrn. sv. Pavla. P. o. čl. br. preč. Sreca Mar.

27. Četrtek. Sv. Angela. P. o. kakor 16. dan, kjer se obhaja god svetnice.

28. Petek. Bl. Odorik. P. o. kakor 16. dan.

29. Sobota. Sv. Frančišek Sal. P. o. čl. Zvezje afr. tiska.

30. Nedelja, zadnja v m. Sv. Hiacinta. P. o.: 1. kakor 16. dan; 2. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolijo r. v.

K r a t i c e: P. o. = popolni odpustek; — br. = bratovščina; — br. c. = bratovska cerkev; — ž. c. = župnijska cerkev; — v. o. = vesoljna odveza; — čl. = člani; — sv. R. T. = sveto Rešnj Telo; — sv. S. J. = sv. Srce Jezusovo; — sv. o. = sveto obhajilo; — p. n. sv. o. = po namenu sv. očeta; — N. Lj. G. = naša ljuba Gospa; — DSD. = Dejanje sv. Detinstva Jezusovega.

P LJUDSKA OSOJILNICA

zadruga z neomejenim jamstvom, v lastni palači
v Ljubljani, Miklošičeva 6, nasproti hotela 'Union'

sprejema hranilne vloge v vsaki
višini in jih najugodnejše obre-
stuje, daje posojila na vknjiž-
bo in proti poroštvu. Posojilnica
je bila ustanovljena 1895. leta

V LJUBLJANI

Janez Šubic: Mati božja med angeli